

Udsigt til klarere rammer for bestyrelsesansvar

Retspraksis omkring bestyrelsesansvaret er fortsat sparsom, og der er en række gråzoner, som trænger til at blive udfyldt, vurderer ekspert i ledelsesansvarsforsikringer Kjeld Søgaard fra Dahlberg Assurance Brokers. I denne kommentar skriver han, at særligt de kommende ansvarssager mod bankledelser vil være med til at give større klarhed.

Udsigten til flere sager om bestyrelsesansvar vil betyde, at vi herhjemme får klarere rammer for bestyrelsesansvaret. Der må forventes flere sager om bestyrelsesansvar i år og næste år, dels i kølvandet på den økonomiske recession, hvor det er normalt med flere skadesanmeldelser, dels som følge af problemerne i banksektoren, hvor aktionærer og garantanter nu lider store økonomiske tab.

Særligt interessant bliver det, om ledelserne i de kriseramte pengeinstitutter kan gøres ansvarlige for de voldsomme tab, der er lidt. Det vil være velkomment, at der bliver ført sager herom, således at den relativt sparsomme retspraksis kan blive suppleret og forhåbentligt uddybet.

Blandt andet er der behov for mere klarhed om ansvarsfordelingen mellem selskabets ledelse og dets revisor. Der er også behov for mere klarhed om, hvor langt bestyrelsesansvarsforsikringerne faktisk dækker.

Også de nye regler om gruppessøgsmål må forventes at skærpe aktionærernes appetit på at få ansvarsspørgsmålene prøvet. Det første gruppesøgsmål er indledt og flere følger utvivlsomt efter, idet gruppessøgsmål helt klart gør det økonomisk håndterbart for aktionærerne at stævne. Det var også er meningen med reglerne.

Den øgede udbredelse af bestyrelses- og direktionensansvarsforsikringer også hos mindre virksomheder vil tillige medvirke til, at både aktionærer og kuratorerne i de selskaber, der går konkurs, bliver opmærksomme på de nye muligheder: I stedet for en mere eller mindre betalingsdygtig ledelse, er der nu også et forsikringsselskab, der vil være i stand til at betale tabene.

I det omfang, forsikringsselskaberne begynder at lide tab på disse forsikringer, må det forventes, at de vil interessere sig for, om revisorerne kan gøres medansvarlige, således at der også her kan blive udsigt til, at ansvarsfordelingen mellem et selskabs ledelse og dets revisorer i større omfang kan blive præciseret.

Samtidig kan det konstateres, at kuratorerne i falle-

rede selskaber er blevet mere villige til at anlægge sag mod bestyrelser, der fuldstændigt svigter det hverv, de er sat til at røgte. Se tekstboks med en konkret sag.

Moralen af denne og andre domme er, at domstolene ikke tager med fløjlschandsker på de bestyrelser, der på helt uforvarselig vis tilsidesætter deres pligter.

At et sammenbrud i en virksomhed skyldes, at et marked og valutakurser pludseligt svigter, vil en bestyrelse dog stadig ikke kunne gøres ansvarlig for, uanset selskabet op til sådanne begivenheders indtræden har været i økonomiske vanskeligheder, i al fald hvor bestyrelsen har forholdt sig adækvat til problemerne, jvf. seneste retspraksis.

Bestyrelsen dømt til at dække underbalance

Af en af Østre Landsret i 2008 afsagt dom fremgår, at ledelsen i en transportvirksomhed, der "groft havde tilsidesat adskillige bestemmelser i aktieselskabsloven og i moms- og skattelovgivningen" blev dømt til at betale den ved selskabets drift opståede underbalance. En påstand om lempelse af ansvaret for ledelsen blev afvist under hensyn til de grove forhold, der var tale om.

Selskabet blev stiftet primo år 2000 og indstillede reelt virksomheden i november samme år. I den foreløbne periode blev der ikke holdt bestyrelsesmøder, der blev ikke udfærdiget budgetter og ingen regnskaber, end ikke månedsbalancer eller kassekladder blev ført i virksomheden, ligesom A-skatter og moms ikke blev afregnet. Der blev foretaget lønudbetalinger til fire ansatte, men der forelå ingen lønsedler og reelt intet bogholderi. På et tidspunkt holdt man op med at læse posten [sikkert alle rudekuverter].

Når en virksomhed går konkurs og det påstås, at driften er indstillet for sent, gives der normalt ikke dom for den oparbejdede underbalance, men typisk kun en beregnet erstatning fra det tidspunkt, driften burde have været indstillet. Men når forholdene er så grove som her vist, indlader domstolene sig ikke i sofistikerede betragtninger over, hvilket tab der er lidt, men giver dom efter konkursboets påstand, her underbalancen. Konkursboets påstand om, at omkostningerne ved konkursen også skulle dækkes – utvivlsomt en påstand med inspiration fra selskabstømmersagerne – blev dog ikke fulgt. Selskabets revisor var også stævnet, men blev frifundet, da han ikke havde haft lod og del i de begåede forhold.